

Dopady industrializace – pracovní list

V polovině 18. století proběhl ve Velké Británii poprvé proces industrializace (běžně označovaný také jako průmyslová revoluce), který zásadním způsobem proměnil život lidí na zemi. Z tradiční společnosti vytvářel společnost moderní, industriální a kapitalistickou. Industrializace od té doby probíhala v mnoha regionech světa. Tvým úkolem bude na základě zdrojů v úkolech charakterizovat industrializaci, její příčiny, projevy a dopady. Zohledni i otázku, jak jednotlivé zdroje hodnotí industrializaci. Pokud si nebudeš vědět rady, jak se zdroji pracovat, můžeš požádat u každého úkolu o dopomoc.

Úkol 1

Nejdříve vyjmenuj důležité předpoklady proto, aby k industrializaci vůbec mohlo dojít. Snaž se napsat co nejvíce příčin a buď konkrétní, abys vystihl/a dobové souvislosti. Jako příklad můžeš využít právě Velkou Británii, ve které proběhla industrializace poprvé.

-
-
-
-
-

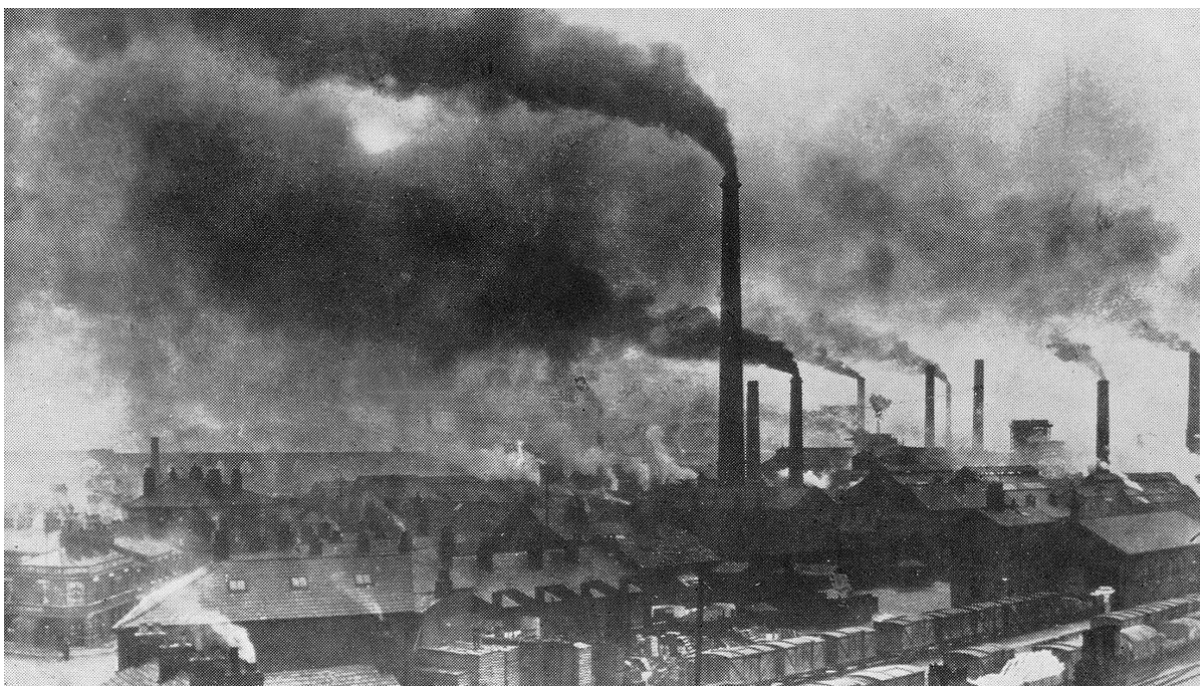
Úkol 2

Prohlédni si fotografie a obrázky, přečti si popisky (zdroje 1–4). U každého zdroje popiš, co se z nich o industrializaci dovídáme.

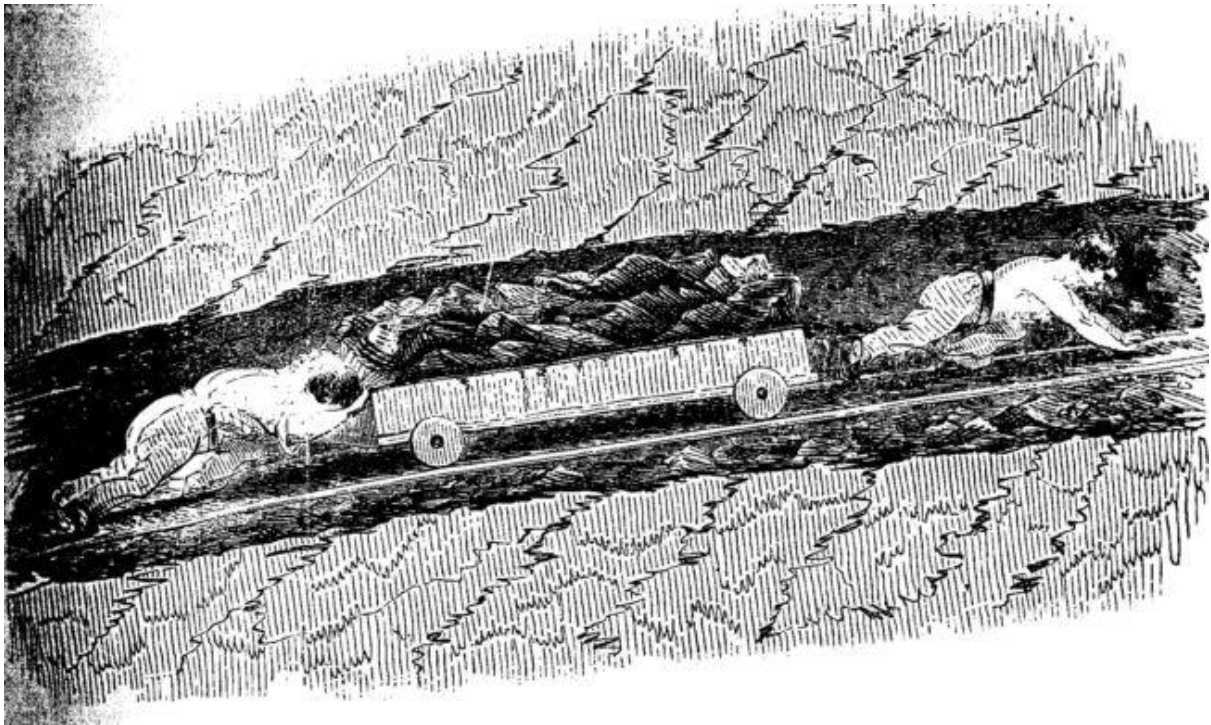
Obrázek 1

Co vypovídá o industrializaci a jak s ní souvisí:

Obrázek 2

Co vypovídá o industrializaci a jak s ní souvisí:

Obrázek 3: Ilustrace ze zprávy Královské komise dětské práce z roku 1842. Práce žen a dívek pod zemí byla ve Velké Británii v roce 1842 zakázána a omezena pro chlapce mladší 10 let. Omezení bylo v roce 1860 rozšířeno na chlapce do věku 12 let, ale zákon neumožnil žádné odškodnění těch, kteří museli být propuštěni

Co vypovídá o industrializaci a jak s ní souvisí:

Obrázek 4: Povrchový uhelný důl nedaleko Světce u Bíliny, Mostecká pánev, 50. léta 20. století. První důlní šachty byly v okolí vybudovány po roce 1760. Nedaleký povrchový lom Bílina má být podle současných těžebních limitů v provozu do roku 2030

Co vypovídá o industrializaci a jak s ní souvisí:

Úkol 3

Přečti si zprávu o situaci průmyslových dělníků v Anglii (zdroj 1) a odpověz na otázku pod textem.

„M. H., dvacetiletá, má dvě děti, mladší je kojeneček, opatruje ho druhé dítě, o něco starší. Žena odchází ráno brzy po páté hodině do továrny a vrací se v osm hodin večer. Přes den jí teče mléko z prsou, až má šaty celé promáčené. (...) Užívání narkotik k utišení dětí tento hanebný systém jen podporuje a v dělnických obvodech se tento zlořád nesmírně rozmohl. Dr. Johns, vrchní matrikář manchesterského obvodu, se domnívá, že tento zlozvyk je hlavní příčinou, proč tolik dětí umírá na křeče. Práce ženy v továrně nevyhnutelně rozvrací rodinu a tento rozvrat má za dnešního stavu společnosti, která se o rodinu opírá, za následek nejhorší demoralizaci jak manželů, tak dětí. Matka, která nemá čas starat se o své dítě, věnovat mu v prvních letech života tu nejběžnější mateřskou péči, matka, která své dítě takřka nevidí, nemůže být tomuto dítěti dobrou matkou, musí vůči němu zlhostejnět, jedná s ním bez lásky a starostlivosti jako s cizím; a děti, které vyrůstají v takových poměrech, jsou později samy pro rodinný život úplně ztraceny, nemohou se v rodině, kterou potom samy založí, nikdy cítit doma, protože se naučily žít jen samy pro sebe, a tak musí jen ještě víc přispívat k rozvratu rodiny, který je u dělnictva už stejně všeobecný. Podobný rozkladný vliv na rodinu má i práce dětí. Jakmile jsou děti s to vydělat více, než co rodiče stojí jejich výživa, začnou dávat rodičům určitou částku na stravu a byt a zbytek spotřebují samy. Tak si počínají často už ve čtrnácti nebo patnácti letech.“

Co vypovídá text o industrializaci:

Úkol 4

Prohlédni si umělecké dílo a odpověz na otázku.

Obrázek 5: Boris Kustodiev: Bolševik, 1920. Obraz se stal uměleckým vyjádřením Velké říjnové socialistické revoluce

Jak zobrazená událost souvisí s industrializací?

Úkol 5

Na základě odpovědí z předchozích úkolů můžeš nyní charakterizovat industrializaci. Vytvoř myšlenkovou mapu, která ti pomůže proměny života lidí i příčiny, projevy a dopady industrializace popsat. Můžeš samozřejmě využít i vlastní znalosti, abys vystihl/a širší souvislosti jádra myšlenkové mapy.

Zdroje obrázků

Obrázek 1: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wyld,_William_-_Manchester_from_Kersal_Moor,_with_rustic_figures_and_goats_-_Google_Art_Project.jpg [cit. 13. 10. 2020].

Obrázek 2: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Widnes_Smoke.jpg [cit. 13. 10. 2020].

Obrázek 3: <https://www.mylearning.org/resources/illustration-of-children-working-in-a-narrow-underground-roadway> [cit. 13. 10. 2020].

Obrázek 4: Archiv Gymnázia Přírodní škola, Expedice České středohoří 2016.

Obrázek 5: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kustodiev_The_Bolshevik.jpg [cit. 13. 10. 2020].

Zdroj textu

<https://www.marxists.org/cestina/marx-engels/1844/121844/ch06.html> [cit. 13. 10. 2020].

